

OKUYUCU GÖZÜYLE BİLİM VE TEKNİK

Sevgili okuyucularımız, Dergimizin düzenlediği okuyucu anketi değerlendirme çalışmalarımız sona erdi. Sonuçları size açıklamadan önce anketimize katılan veya katılmayan bütün okuyucularımıza teşekkür etmek istiyoruz. Siz okuyucularımızdan aldığımız olumlu olumsuz bütün kritiklerinizin göz önüne alınacağını ve istekleriniz doğrultusunda 25 yıldır sizlere sunduğumuz Bilim ve Teknik dergisini en mükemmele ulaştırma gayretinde olduğumuzu söylemek istiyoruz.

ANKET SONUÇLARI

Gülgün AKBABA*

Anketimize katılanların % 59'u illerden, % 34'ü ilçelerden, % 7'si belde ve köylerden oldu. Bu dağılımda en çok katılımda bulunan illerimiz ise İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana ve Konya'dır.

Ankete katılan okuyucularımızın % 15'i kadın, % 85'i ise erkek. Bu rakamlar, erkek okuyucularımızın çoğunlukta olduğunun göstergesi olduğu gibi, geçmiş yıllardaki anket sonuçlarımız göz önüne alındığında kadın okuyucularımızda da bir artış olduğunu gösteriyor. Bilimde cinsiyet ayrımı yapmayı doğru bulmadığımız için umudumuz önümüzdeki dönemlerde Bilim ve Tekniğin kadın erkek bütün kesimlerde yaygın olarak okunmasıdır.

Bilim ve Tekniğin, hitap ettiği okuyucularının yaş gruplarına gelince, şu dağılımı görüyoruz: 10-15 yaş grubu % 10, 16-20 yaş grubu % 42; 21-25 yaş grubu % 19; 26-30 yaş grubu % 7; 30 yaş ve üzeri % 21. Bu rakamlar Bilim ve Tekniği ağırlıklı olarak gençlerin okuduğunu, ancak her yaştan da okuyucusu olduğunu göstermektedir. Amaçlarımızdan birinin de ülkemizdeki geniş halk kitleleriyle bilimsel ortam arasında iletişimin sağlanması olduğunu hatırlarsak, 16 yaşındaki bir gencimizin dergimizi okurken aldığı hazrı 40 yaşındaki bir okuyucumuza da verebilmişiz. 20 yaşın üstündeki okuyucularımızı dergimize daha da yakınlaştırmak için önümüzdeki sayılarımızda göreceğiniz ve geçen sayımızda da gördüğünüz gibi, artık Bilim ve Tekniğin "renkli sayfaları" olacak. Bu "renkli sayfalar"daki makaleler Bilim ve Tekniğin alışılmış düzeyinden farklı, daha teknik, daha bilimsel. Ve inanıyoruz ki, üniversitelerde değişik bilim dallarında öğrenim gören okuyucularımız veya herhangi bir bilim dalında uzmanlaşmayı hedefleyen okuyucularımız bu renkli sayfaları zevkle okuyacaklar.

Okuyucularımızın öğrenim durumlarına ve mesleklerine de kısaca bir göz attıktan sonra derginizin özellikleri ve içeriği hakkında sizlerin fikirlerini öğrenelim.

Bilim ve Teknik okuyucusunun yüzde ifadelerle 6'sı ilkokulu, 26'sı ortaokulu, 37'si liseyi, 25'i üniversiteyi ve 6'sı da lisans üstü çalışmalarını tamamlamış. Bu okuyucularımızın % 58'i öğrenci, % 42'si

ise meslek sahibi. Meslek sahibi okuyucularımız, başta mühendis olmak üzere öğretmen, doktor, tekniker, serbest meslek sahibi, öğretim üyesi, hukukçu, memur, subay, emniyet görevlisi ve işçi.

Okuyucularımızın ankete katılanların % 35'i abone olarak, % 58'i bayiden satın alarak, % 6'sı bazen satın alarak, % 1'i de değişik yollarla dergimize ulaşıyorlar. Bilim ve Teknik dergisi, tirajının en az üç katı bir kesime hitap ediyor. Değişik bir ifade ile satın alınan bir Bilim ve Teknik dergisini, en az üç kişi okuyor. Okuyucularımız satın aldıkları dergilerini; değişik sürelerde okuyorlar. % 8'lik bir kesim bir günde; % 46'sı birkaç günde; % 31'i 5-10 günde ve % 15'i de okumaya daha fazla zaman ayırıyor. Çarpıcı olacağına inandığımız şu rakamları da bilginize sunmak istiyoruz. İlkokul mezunu okuyucularımızın % 50'si dergilerini birkaç günde okuyorlar. Ortaokul mezunu okuyucularımızın, % 41'i dergiyi birkaç günde okuyup bitiriyorlar. Lise mezunu okuyucularımızın % 45'i, lisans mezunu okuyucularımızın % 54'ü ve lisans üstü çalışma yapmışların da % 44'ü dergiyi birkaç günde okuyorlar. Yüzdelerle ifade ettiğimiz rakamlardan anlaşılacağı gibi öğrenim seviyesi ne olursa olsun Bilim ve Tekniği okuma alışkanlığı edinmiş kitle dergilerini bir çarpıda, birkaç gün içinde okuyorlar ve gerektiğinde tekrar başvurmak üzere kütüphanelerine kaldırıyorlar.

Dergimizin sayfa sayısını göz önüne alarak içeriği ile ilgili yaptığımız eleştirileriniz ise şu doğrultuda.

"Dünyadaki teknolojik gelişmelere yeterince yer veriyor muyuz?" sorumuza, okuyucularımızın % 5'i dergimizin teknolojik gelişmeleri izleme seviyesini çok yeterli % 65'i yeterli % 2'si çok yetersiz ve % 28'i yetersiz cevabını veriyor.

Ele aldığımız konuların ilginçliği konusunda ise, okuyucularımızın % 15'i çok ilginç % 82'si ilginç ve % 3'ü sadece belirli konuları ilginç bulduklarını belirtmişler.

Ele aldığımız konular yeterince güncel mi sorumuza okuyucularımızın % 50'si evet % 47'si bazen ve % 3'ü hayır yanıtını vermiş.

Konu çeşitliliği ve dağılımı konusunda okuyucularımız dergimizi % 5 oranında çok yeterli, % 65 yeterli, % 29 yetersiz ve % 1 çok yetersiz buluyorlar.

* BTD Uzmanı.

Okuyucularımız, "dergimizin dilini anlamakta güçlük çekiyor musunuz?" sorumuza ise % 60 oranında hayır yanıtını vermişler. % 33 dilimlik okuyucularımız, dilinizi kolayca anlıyoruz derken, % 7'lik kesim kullandığımız dili anlamakta güçlük çektiklerini belirtmişler. Dergimizin dilini anlamakta güçlük çeken bu okuyucularımızın öğrenim durumu genelde ilkököl ve ortaokul düzeyinde.

Gelelim okuyucularımızın köşe ve makale tercihlerine. Okuyucularımızın % 14,8'i Bilim Damlaları % 13,8'i Teknoloji Vitrini, % 13,6'sı İşte Doğa, % 12,4'ü Aklınıza Takılanlar, % 7,8'i Düşünme Kutusu, % 7,5'i Elektronik Çağı, % 6,5'i Astronomi, % 6,2'si Sayıların Dili, % 5,5'i Bilgisayar Klübü, % 3,8'i Fotoğrafın Düşündürdükleri, % 3,1'i Bilim ve Teknik Klübü, % 2,7'si Ayın İlginç Gök Olayları ve % 2,3'ü de Satranç Dünyasını beğendiklerini belirtmişler.

En çok ilgi çeken 5 makale ise sırasıyla "Sera İçinde Bir Dünya Biosfer II", "Doğanın Güzellik Ölçüsü, Altın Oran", "Büyük Patlama Evrende Yankılanıyor", "GAP'ın Tarım ve Sosyo Kültürel Boyutu", "Eğitim Denen Bitimsiz Yolculuk". Başta bu makaleleri hazırlayan bütün yazarlarımıza, sizler adına teşekkür ediyoruz.

Bilim ve Tekniğin resim ve fotoğraf dağılımı konusunda % 80 oranında okuyucularımız resim ve fotoğraf dağılımımızı yeterli bulmuş; % 17'lik kesim resim ve fotoğrafa daha fazla yer verin derken % 3'lük kesim ise, resim ve fotoğraf sayınızı azaltın diyor.

Dergimizin sayfa düzeni konusunda okuyucularımızın % 25'i çok başarılı, % 60'ı başarılı, % 12'si orta ve % 3'ü tekniği iyi kullanmadığımızı belirtmişler.

Kapak düzenlememizi ise, % 33 oranında okuyucumuz daima çok iyi bulurken, % 52'si genelde iyi, % 14'ü bazen iyi buluyor, % 1'lik kesim ise hiç beğenmiyorum diyor.

Dergimizin yazı karakterini, % 90 okuyucumuz normal bulurken, mevcut sayfa sayımızın artışında % 75'lik bir kesim olumlu görüş beyan ettiler. Bu durumda Bilim ve Tekniği artık sizin önerileriniz doğrultusunda 80 sayfa olarak yayınıyoruz. Dergimizin ebatlarının büyütülmesine ise, okuyucularımızın % 49'u evet, % 51'i hayır yanıtını verdi. Bu nedenle bu hususu şimdilik gündemimize almıyoruz.

Okuyucularımız Bilim ve Teknik dergisinin fiyatını % 98 oranında düşük buluyor. Bu arada sevincimizi belirten şu soruyu da soralım: Acaba bizim dergimizden başka hangi derginin okuyucusu fiyatınızı artırırsanız gibi bir öneriyi, % 98 çoğunlukla dergisine teklif eder?

Dergimizde reklâm yayınlanması hususundaki sorumuza okuyucularımızın büyük bir hoşgörüsü var. Büyük çoğunluk (% 80) su doğrultuda yanıt vermiş: "Bence doğru olanı yapıyorsunuz. Dergimiz her ne kadar kâr gütmeyen bir politikaya sahipse de, mutlaka gelir ve gider gibi bir dengesi vardır. Ve bu denge için bir takım dış gelirlerle ihtiyaç duyulur. Rek-

lâm alınması da bu dengeyi bir nebze de olsa sağlar". Hoşgörünüze teşekkür ediyoruz.

Ek yayınlarımız konusundaki sorumuza ise, % 78 oranında okuyucumuz, "Belirli tarzda ek yayınlara ihtiyaç duyuyorum, satın alırım" yanıtını işaretlemişler. Bu durumda önümüzdeki dönemde değişik konularda popüler tarzda hazırlanmış kitap yayınlanmasını konusunu programımıza aldık.

Dergimizin tanıtımına ve daha geniş kitlelerle okunmasının yaygınlaştırılmasına hemen hemen katkıda bulunmak istemeyen okuyucumuz yok gibi. Bize isim ve adres gönderen okuyucularımız, pek yakında gerekli dokümanları adreslerinize göndereceğiz.

Ve yazımızı sizlerin kaleminden Bilim ve Teknik Dergisinin tanıtımını yaparak sonluyoruz. Bütün okuyucularımıza gönülden teşekkürler, sevgiler, saygılar...

BİLİM VE TEKNİK DERGİSİ:

"En iyisini arayan, zamanın şartlarına uygun bir dergi"; "Türk biliminin bayraktarı, bilim ve teknolojiye gözümüz kulağımız"; "Düzenli, akıcı, güzel bir dergi"; "Bilimin hakkını veren bir dergi"; "Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri aktaran, aktarıırken halka indirgeyen ve sevdiren bir dergi"; "Türkiye'de bilimsel gelişmeyi kitlelere duyurmak için çalışan tek ve ciddi bir dergi"; "Hiçbir siyasî amaç gütmeyen bilim, bilim adına geniş kitlelere cömertçe veren tek dergi"; "Kaliteli, çekici, öğretici ve çağdaş bir dergi"; "Çalarken huzur bulduğum bir müzik âleti"; "İlginç, teknik, merak edilen konuları seçen, eğlendiren, düşündürdüren, güzel vakit geçiren, pahalı olmayan, mevcut okuyucusuna kendini sevdirmiş bir dergi"; "Her türlü bilimsel görüş ve düşüncelerin açığa vurulduğu, yorumlandığı, çağdaş ve gerçekçi bir dergi; şöyle söyleyeyim, en büyük zevkim onu okumak ve okurken düşüncelere dalmak"; "299 aydır hiç sektirmeden keyifle satın aldığım yegane dergi, güncel, eğitici ve pırıl pırıl"; "Dünya bilim ve teknolojisinin Türkiye'deki en iyi temsilcisi".

Tanımları daha da çoğaltabiliriz; ancak bize ayrılan sayfanın sonuna gelirken işte Bilim ve Teknik diyoruz ve sizlere lâyık olabilmemizin gurur ve mutluluğunu taşıyoruz. □

